СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ВЕРЕСНЯ 1948. — No. 225. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СОЛІДАРНА ПОСТАВА ОБОХ КАНДИДАТІВ НА ПРЕЗИДЕНТА ПІД ЧАС МІЖНАРОДНОЇ КРІЗИ

Президент Гері С. Труман, який находиться під пору в подорожі для переведення передвиборчої кампанії, утримує безупинний контакт з пресовим секретарем Білого Дому, Чарсом Г. Россом, і через нього дістає всі потрібні інформації від секретаря стейту Джорджа К. Маршала, який находиться в Парижі.

У своїй промові в Сан Антоніо, в стейті Тексас, у неділю 26 вересня, президент сказав до 500 людей, зібраних на обіді для його привитання, що „мир є найліпшою політикою" для світу, одначе „нам треба мати кулі, щоб втримати порох сухим. Коли нам це вдасться, тоді ми збережемо мир, а це є важніше від того, чи я остаюся в Білому Домі як президент Злучених Держав". Президент виминав всяких згадок про своїх політичних противників. Зате будучий предсідник палати репрезентантів, Сем Рейберн з Тексас, виголосив промову, доразжуючи вибрати Трумана президентом на новий час.

Губернатор Дюї одобрює становище американського уряду в справі Берліна.

Сан Франціско. — Губернатор Тамес Е. Дюї, кандидат на президента з рамени Республиканської партії, оприлюднив повну підтримку, зарядження, які зробив американський уряд і його заступники у Парижі при співпраці з британськими й французькими репрезентантами для мирної розвязки берлінської справи. У заяві Дюї звернувся до населення Америки з зазивом злучитися з народами інших країн, які йдуть по американській лінії. Дюї має подрібні інформації про хід справ закордоном від свого дорадника в Парижі, Джана Фостера Долеса, який перебуває там як американський делегат до Асамблеї Обєднаних Держав. Брат Долеса Алей, находиться в оточенні губ. Дюія під час передвиборчої кампанії.

РЕЄСТРАЦІЯ ВИБОРЦІВ ДЛЯ ОСІННОГО ГОЛОСУВАННЯ

У деяких стейтах, між іншими в стейті Ню Йорк, переводить реєстрацію виборців уже цього тижня. Прокламація посадника міста Ню Йорку звертає увагу на обовязок кожного громадянина зареєструватися в означених місцях, коли хто хоче віддати свій голос при виборах на президента і на кандидатів на різні становища в дні 2 листопаду. Реєстраційні локалі в Ню Йорку одворені кожного дня від 5 до 10:30 години ввечір, а в суботу від 7 год. ранку до 10:30 ввечір. Передвиборчі комітети всіх партій почали дуже енергійну агітацію за зареєстрування своїх прихильників, при чому ведеться теж і партійна агітація.

ПІВТОРА МІЛЬЙОНА НА ПЕРЕСЕЛЕННЯ ЖИДІВ

Сан Франціско. — На окружній конференції жидівського Джойнт Дистрибюшен Комітет промовляв предсідник цього комітету Едвард М. Варбург в справі переселення жидів з Европи до Палестини. Він доразжував послати туди місячно по 10,000 жидів на це зібрати гроші в Америці. У місяці вересні Джойнт Дистрибюшен Комітет призначив $1,400,000 на переведення переселенчої програми, хоч від війни цей комітет видав 300 мільйонів на переведення реґабілітації жидів в Европі і на Близьким Сході.

ВОЛЕС ВИНАХОДИТЬ ЗАГОВІР ДЛЯ ВИКЛИКАННЯ СВІТОВОЇ КРІЗИ

Генрі А. Волес, кандидат Прогресивної партії на президента Злучених Держав, у своїй промові в Савт Бенд, у стейті Індіяна, вийшов з гострою атакою на Плян Маршала і сказав, що през. Труман і губ. Дюї, як теж їх дорадники, склали плян викликання міжнародної крізи перед кінцевим результатом осінних виборів. Він сказав, що цілю заговору є довести до усунення Росії з Обєднаних Держав і до спонукання інших народів до акції за відокремлення Росії. Щоб до цього недопустити, Волес доразжує, щоб американський нарід зажадав від американського уряду дальшого ведення переговорів з Росією в справі Берліна.

ОКРЕМА РЕЄСТРАЦІЯ НОВИХ ІМІҐРАНТІВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Усі зденаціоналізовані особи, безоглядно на свою національність або віровизнання, які не можуть повернутися до своїх країн з причини політичного, національного або релігійного переслідування, мають зареєструватися з наміром постійного перебування в новому краю, згідно з актом про Зденаціоналізовані Особи, ухваленим в 1948 р. Такий розпорядок видав президент дільниці Мангетен, Гюго Роджерс. Він пригадує, що на підставі нового закона, 15,000 осіб, які опинилися в Злучених Державах як збіґці, мають право до постійного побуту в Америці. У зверненні не сказано, де мають нові іміґранти реєструватися. Жидівська організація ГАІАС оприлюднила, що буде переводити реєстрацію в своїм бюрі.

ПРЕСА ПРО СМЕРТЬ О. ТАРНАВСЬКОГО У ФІЛАДЕЛФІЇ

У спеціяльній кореспонденції з Філаделфії до щоденників Ню Йорк Таймс і Геральд Трибюн находиться довша згадка про смерть о. Филемона Тарнавського, канцлера української католицької дієцезії від 1938 р. У некрологу згадується про заложення ним сиротинця в Клівленді і про його побут на парафіях в Огайо, Шікаґу, Ню Йорку, Честері і Клівленді. Він уродився в Куликові на Україні, а до Америки приїхав в 1911 р. По ньому осталася вдова Іванна, донька Ірина, син д-р А. Тарнавський в Клівленді і д-р О. Тарнавський в Шікаґу. Похорон заповіджений на вівторок 28 вересня.

Америка оприлюднює Білий Папір з обвинуваченням Советів

Вашингтон, 27. вересня. — В годині 12:01 сьогодні рано департамент стейту оприлюднив у Білім Папері перебіг двомісячних переговорів з Советами в справі блокади Берліна, а перед оприлюдненням Білого Паперу вислав у неділю, в годині 6:30 ввечір короткий зміст цього документу в формі ноти до советської амбасади. Як в ноті, так і в Білім Папері, якого зміст обіймає 25,000 слів, департамент стейту обвинувачує Советський Союз і премієра Йосипа Сталіна в зломанні умови знести блокаду Берліна, а Сталіна ще особисто за доручення до підвладних органів ломати різні зобовязання.

Історія з Берліном, як сказано в Білім Папері, була подібна до історії з умовами в Ялті й в Потсдамі. Наперед була умова „в засаді", і то на підставах, покладених Сталіном. Одначе, коли приходило до її сповнення в поодиноких точках, тоді росіяни не тільки відмовилися дотримати умови, але ще й запроектували загострення блокади в повітрі й в уживанні гроша в торговлі у Берліні.

Взагалі, як сказано в Білому Папері, не було жодного міжнародного правила, якого Совети не зломили б. Давніші умови між урядами були перекручені, а советські переговори, ведені під доглядом Обєднаних Держав, були зривані. Всякі обіцянки, дані на початку переговорів, були ламані. Вислідом такої поведінки Советів було, що замість знесення рестрикцій, накладених на Злучені Держави, Англію й Францію у Берліні, Совети вийшли з предявленням, щоб їх ще загострити.

У ноті, яку вислав департамент стейту до советської амбасади, находиться такий кінцевий уступ: „Справа представляється так, що советський уряд ясно виявив своїми ділами, що він пробує незаконними і насильними мірами знехтувати свої зобовязання на те, щоб осягнути політичні цілі, до яких він не має права, а яких не міг осягнути мирними способами".

У Білому Папері сказано ще, що советський маршал Соколовський своєю поведінкою в Берліні радше намагається збільшити, а не злагіднити обмеження в транспорті до Берліна. Коли команданти Західних держав хотіли обговорити цю справу з ним, Соколовський відмовився вести переговори, доки Західні команданти не згодяться на нові обмеження.

ГОЛОС АМЕРИКИ ПЕРЕДАЄ ЗМІСТ БІЛОГО ПАПЕРУ В 22 МОВАХ

Радієва програма „Голос Америки", ведена під контролею департаменту стейту, почала передавати зміст Білого Паперу і ноти, висланої до советської амбасади, у 22 мовах для відома всіх народів світу, у першу чергу для відома народів Европи й самої Советської Росії. Зпочатку будуть іти новинки про самий факт, а опісля піде точний переклад документів. Урядові департаменту стейту думають, що це найбільш доцільний спосіб, щоб повідомити про події народи, які опинилися по-за Залізною Заслоною.

МАДЯРСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВИГНАЛИ ДВОХ АМЕРИКАНСЬКИХ УРЯДНИКІВ

Будапешт, 27. вересня. — Мадярське комуністичне міністерство внутрішніх справ відібрало право побуту та поставило домагання негайного виїзду з країни двом американським урядникам Стандард Ойл Компані. Минулого тижня їх було заарештовано під закидом „саботажу мадярської нафтової продукції".

УСПІХ АМЕРИКАНСЬКОЇ АВІЯЦІЇ В БОРОТЬБІ ПРОТИ БЛОКАДИ БЕРЛІНА

Берлін, 27. вересня. (ЮП) — Европейське командування Американських Повітряних Збройних Сил повідомило вчора, що протягам тих місяців советської блокади Берліна американська авіяція доставила до того міста 201,498 тон харчів, медицини, пального та інших продуктів, перелетівши разом понад 15,000,000 миль, не враховуючи в це постачання британськими літаками. Це є найбільшим в історії світу рекордом повітряного постачання взагалі і воно обернуло в нівець всі советські спекуляції щодо можливостей успіху блокади.

У Львові вбито о. Костельника

Москва, 27. вересня. — Агентство Асошейтед Пресс подає за газетою „Правда України" таку вістку: „Київська газета „Правда України" повідомила вчора про скритовбивство Гаврила Костельника, російського православного єпископа у Львові. Вона звітує все-російського патріярха Алексея, який обвинувачує, що вбивником був „український буржуазний націоналістичний підпольний агент Римського Папи". Костельника називається „першим, що посміло підняти прапор боротьби проти Ватикану". „Ми продовжуватимемо оборону поширювання святого православя в сильній вірі в перемогу православя над папськими махінаціями та злочинами їх наємників, українсько-німецьких націоналістів" — мав сказати Йоан, патріярх України" — повідомляє коротко Асошейтед Пресс з Москви.

Повідомлення агентства АП передала з відповідними скороченнями майже вся американська преса.

О. д-р Гавриїл Костельник народився в 1889 року в українській колонії Бачка в Югославії та був греко-католицьким священиком. Перед війною він був широко відомий в Західній Україні як теолог і філософ томістичного напрямку. Від 1920 до 1930 р. був професором філософії в греко-католицькій Богословській Академії у Львові. Крім своїх надрукованих праць з теології, філософії природи та логіки, він був відомий теж як поет і письменник (написав „Пісню Богові", „Померший донечці", граматику бачванської говірки і т. п.). Його сина замордували большевики. Після окупації Західної України советськими військами та після закінчення війни, о. Костельник перейшов на православя, а з його іменем звязана большевицька ліквідація української греко-католицької церкви в Західній Україні та введення там православя і „возєднання" його з „матірною російською церквою", що потягнуло за собою теж майже повне знищення найвищої ерархії української церкви, з митрополитом о. д-ром Й. Сліпим та іншими єпископами на чолі. Ліквідація большевиками української греко-католицької церкви коштувала українському народові багато жертв і терпінь та переслідувань, які продовжуються. О. Г. Костельник був за це іменований Москвою православним єпископом.

Не маючи докищо жодних інших інформацій про таємниче вбивство о. Гаврила Костельника, крім короткого повідомлення агентства АП, було б важко забирати на цю тему голос. Советські джерела подають, що вбивство доконали українські революціонери. Проте, до вістки треба ставитися осторожно, як довго немає відповідного повідомлення з віродостойних українських джерел.

МАРЕВО ГОЛОДУ НАД КОМУНІСТИЧНОЮ АЛЬБАНІЄЮ.

Београд, 27. вересня. — З комуністичної Альбанії повідомляють, що над тою країною зависло страшне марево голоду та повного господарського банкроцтва, що є наслідком теперішньої боротьби в „комуністичній сімї" у звязку з „націоналізмом" Тіта. З огляду на ворожнечу з Тітом, Альбанія втратила єдиний сухопутний звязок з Европою та єдину можливість доставки харчів.

2,000 НА ПОХОРОНІ БЕРНАДОТТА.

Стокгольм, Швеція, 27. вересня. — Вчора тут з великими почестями поховано графа Фольке Бернадотта, що згинув з рук жидівських терористів, виконуючи функції мирного посередника в арабсько-жидівській війні в Палестині. В похоронах взяло участь понад 2,000 осіб, між якими були представники чотирьох европейських королівських домів.

ДИВНА ПОВЕДІНКА АРГЕНТИНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА СУПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Буенос Айрес. — Президент Аргентини Хуан Перон вийшов з обвинуваченням в парляменті, що колишній секретар культурних звязків в американській амбасаді, Джан Ф. Грифит, зорганізував замах на життя його і його жінки, не оприлюднивши жодного доказу на це. Грифит живе тепер у Монтевідео, в Уругваю і висміває заяву Перона. Поліція Уругваю поставила сторожу довкруги дому, в якому живе Грифит,

СПРАВУ БЕРЛІНА ПЕРЕДАЄТЬСЯ РАДІ БЕЗПЕКИ О.Д.

З ВИНИ СОВЄТІВ ЗАХ. СОЮЗНИКИ ЗІРВАЛИ ДАЛЬШІ ПЕРЕГОВОРИ; СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ОБВИНУВАЧУЄТЬСЯ В ЗАГРОЗІ ДЛЯ МИРУ.

Париж, 27 вересня. Секретар стейту ген. Маршал, британський секретар закордонних справ Ернест Бевин і французький міністер закордонних справ Роберт Шуман на спільній конференції вчора рішили зірвати дальші переговори в справі Берліна, що їх вели західні дипломатичні представники в Москві, та передати цілу справу під розгляд і рішення Ради Безпеки ОД, як загрозливу для світового миру. В ідентичних нотах, переданих вчора трьома західними великодержавами Советському урядові, стверджується, що Советський Союз своєю „нелеґальною і застрашуючою" блокадою Берліна унеможливив дальші переговори, „створюючи загрозу для світового миру і безпеки". В нотах рівночасно стверджується, що зах. союзники, які „застерегли собі право роботи всі необхідні заходи для вдержання своїх позицій в Берліні", передають „акцію советського уряду" під розгляд Ради Безпеки О.Д. Форму передачі цілої справи Раді Безпеки, має вирішити міністрів закордонних справ трьох західних великодержав сьогодні, але вже вчора було відомо, що вони задумують покликатися на 7 розділ чартеру, в якому мова про загрозу для миру. Безпосередньою причиною такого рішення зах. союзників була передвчорашня відповідь Советів на „останню ноту" зах. союзників, при чому Совети не тільки не дали задоволяючої відповіді на західні домагання щодо перервання блокади Берліна, але ще додатково домагалися й повної контролі теж повітряного транспорту. Рішенням зах. союзників щодо передачі справи Берліна Раді Безпеки перервано, згідно безуспішно закінчено їх дипломатичну акцію в Москві, що тривала 6 тижнів. Це перший раз в історії ООД перед Радою Безпеки великодержави обвинувачують великодержаву в загрозі для світового миру. У всіх західних столицях називається витворене Москвою положення найбільш критичним від закінчення другої світової війни. Підкреслюється, що західні союзники не обманюють себе надією, що Рада Безпеки може вирішити, або розвязати цю справу; в ній же Совети мають право „вета". Проте, вони роблять це для „чистого сумління", вичерпуючи всі можливості для мирного полагодження крізи. Але рівночасно з цим вони роблять свої конкретні заходи для оборони своїх інтересів перед Советами.

СОВЕТИ ЗЛАМАЛИ ДОГОВІРНУ ТАЄМНИЦЮ МОСКОВСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Париж, 27 вересня. Советське урядове агентство ТАСС передало передучора до публичного відома свою версію дипломатичних переговорів в Москві, зломлюючи тим самим їх договірну таємницю. Це з черги переконало західних союзників, що Москва взагалі нічого не респектує і кожне навіть найбільше зобовязання вона зломить, якщо того вимагатиме її інтерес. У вислідї, в західних столицях опубліковано теж зі західного боку перебіг цілої дипломатичної акції та її оцінку, що в багатьох випадках противорічить советській версії.

О.О.Д. ПЕРЕД СВОЄЮ НАЙКРИТИЧНІШОЮ ПРОБОЮ

Париж, 27 вересня. Передача західніми союзниками справи Берліна під розгляд Ради Безпеки та обвинувачення проти Советів за загрозу світового миру ставить цю міжнародну організацію перед найбільш критичною пробою в її історії. Факт, що три великодержави обвинувачують четверту в загрозі для миру, ставить ООД перед проблемою, яку не можна розвязати, вже з тої простої причини, що Совети мають там право вета, яке вони в цьому випадку без сумніву використають. Тоді справа готова опинитися перед Генеральною Асамблеєю О.Д., і вже тепер заповідається, що в такому випадку Совети можуть залишити цю організацію. В цьому і заключається ця її рішальна кріза.

ЗАПОВІДАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ВИСТУПЛЕННЯ СОВЄТІВ З О.Д.

Берлін, 27 вересня. Перша советська реакція на рішення зах. союзників щодо передачі Раді Безпеки справи політичної крізи в Берліні вказувала б, що Совети підготовляються залишити цю міжнародну організацію, звалюючи вину за це на зах. союзників. В місцевій советській та контрольованій советами німецькій комуністичній пресі пишеться, що Америка, мовляв, рішила передати справу Берліна ООД тільки з тою метою, щоби „сторпедувати" цю міжнародну організацію.

БРИТАНІЯ СУМНІВАЄТЬСЯ В МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ ЧЕРЕЗ БЕРЛІН

Лондон, 27 вересня. Рішення зах. союзників щодо зірвання дальших безуспішних переговорів в Москві та щодо передачі справи Берліна під розгляд Ради Безпеки з обвинуваченням, що Совети загрожують світовому мирові, відвернуло рівночасно питання, чи в справі Берліна може дійти до війни між Заходом і Советами. В Лондонських політичних колах висловлюють щодо цього сумнів. Тут вважається, що зах. союзники рішили поставити Советів перед міжнародний суд і тут теж не сумніваються, що Совети та їх підривна політика будуть засуджені. Проте, тут вважається, що рівночасно з цим засудом не буде проголошений будьякий каральний вирок, що міг би стати безпосередньою причиною війни. Її могла б викликати тільки дальша провокативна акція Советів.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorised July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОСТАТНЄ СЛОВО ЗАХОДУ

Промову секретаря стейту Маршала, виголошену минулого тижня в Асамблеї Обєднаних Держав, називають „останнім словом західніх потуг Кремлеві". Це слово не є визиваючим, ні гострим. Його навіть вважають угодовим, тільки не таким, що веде до другого Мюнхену. Маршал дав Москві до зрозуміння, що терпеливість не є слабістю, та що Злучені Держави поза певні межі не поступлять. Які ці межі, ніхто певно не знає. Мабуть вони причиною, чому радили безуспішно кілька тижнів в Москві й Берліні. Одно певне, що західні потуги рішені за всяку ціну оставати далі в Берліні та що Совети повинні знести берлінську блокаду.

„Остатнє слово" Маршала було б історичним словом, коли б західні потуги при ньому остали. У цьому слові повторено ті прінципи, які положено в основу Обєднаних Держав і за які Злучені Держави та демократії пішли до війни. З промови Маршала в Асамблеї виходило б, що уряд Злучених Держав на ці принципи памятає і від них не відступить. Тому саме буде вимагати, щоби була прийнята Обєднаними Державами в першу чергу Декларація прав людини, бо непошанування гідности людини та основних свобід є причиною чи не найбільших лих у світі, а теж унеможливляє працю Обєднаних Держав. Маршал висказався досить ясно, що він під тим розуміє й кого має на увазі, коли підкреслив, що „це є зле в основному, коли мільйони чоловіків і жінок жиють в постійному терорі тайної поліції, наражені на схоплення, тюрму і невільницьку працю". Уряди, казав далі секретар стейту, які вживають таких метод відносно своїх власних людей, цілком певно не будуть теж респектувати прав інших держав та народів.

По цій промові в Асамблеї О.Д. Маршал мав зараз розмову з французькими парляментарними послами, яких запевняв, що Злучені Держави врятують мир. Станеться це „завдяки чесноті нашої цілі і щирості наших замірів", казав він.

Кожний знає, що ціла промова Маршала в Асамблеї була звернена в бік Совєтів. Коли ж Маршал по ній запевняв, що мир таки буде врятований, то певно мусів мати до цього якусь глибшу підставу. Ню Йорк Таймс толкує собі „остатнє слово" західніх потуг осторогою, що Америка „не буде довше толерувати експансії совєтської системи в Европі або Азії". З цього виходило б, що Совєти готові цю експанзію припинити.

Яка була б вартість такої „здачі" Совєтів, видно найкраще зі змісту книжки Н. А. Вознесенського, члена Політбюра, якої переклад щойно появився у Вашинґтоні. У цій книжці сказано виразно, що третю світову війну можна вименути тільки таким способом, коли Злучені Держави мілітарно й економічно розброяться, а мілітарна й економічна геґемонія в світі перейде в руки Совєтського Союзу. Коли такої американської здачі не буде, війна неминуча, пише Вознесенський. Сталінський режим, пише він далі, вважає Злучені Держави „непримиримим ворогом", з яким він може співпрацювати на міжнародному полі тільки тоді, коли він скапітулює. При цьому Вознесенський додає, що неминучість війни з „капіталістичним світом" доказував Лєнін, пригадуючи ще большевикам та інтернаціоналістам, що згідно з наукою Лєніна всі вони, на випадок війни, мають „охороняти і обороняти СССР".

Не знаємо, чи „остатнє слово" Маршала брало під розвагу те, що пише Вознесенський, а воно не є фантазією, але дійсністю, з якою треба рахуватись.

50,027 ЧЛЕНІВ
в Українськім Народнім Союзі

На річному засіданні головного Уряду У. Н. Союзу, в березні минулого року, ухвалено, щоби під осінь 1947 року почати кампанію за збільшення Союзу до 50,000 членів. Тоді кинено клич, що з огляду на широку громадську діяльність У. Н. Союзу, збільшення його рядів до 50,000 вимагає від нас не тільки престіж самого Союзу, але теж всього нашого організованого життя. Кинено цей клич саме в часі, коли повоєнна активність Союзового загалу над збільшуванням членських рядів була підупала, коли вона була значно меншою навіть в порівнанні з цею працею, яку виказували члени для своєї організації в часі війни, яка, звичайно, не могла сприяти організаційній праці. Отже треба було збудити Союзовий загал з цеї повоєнної інертности. Треба було вказати йому певну ціль, до якої він має змагати. Цією ціллю було: збільшити Союз в якнайскорішому часі до 50,000 членів. Маючи на увазі наші організаційні спроможності, наше мале число Союзових працівників, така ціль не була легкою до осягнення, коли зважити, що до 50,000 бракувало тоді ще 3,000 членів.

Тепер, рік пізніше, ми ту намічену ціль досягнули. Бо в серпні 1947 року ми почали кампанію, а з кінцем серпня 1948 року Союз нараховував 50,027 членів, як це виказує проголошений в цьому числі „Свободи" звіт про стан членства за місяць серпень.

Подаючи до відома цей успішний вислід кампанії всьому Союзовому членству, ділимось цією радісною вісткою, у першій мірі, з урядниками й організаторами цих відділів, що перевиконали цю квоту нових членів, яка їм в цій кампанії була призначена. Дальше, ділимось цією радісною вісткою з цими урядниками й організаторами, що якраз виконали приділену їм квоту, а опісля з цими, що бодай частинно сповнили свій обов'язок. І цим усім організаторам, урядникам і членам, що брали активну участь в кампанії й причинились до її успіху, належиться велике признання та щира дяка від головного уряду У. Н. Союзу та від усього Союзового загалу. Велика дяка належиться усім Союзовим працівникам в цій кампанії, бо вона була справді найбільше успішною зі всіх кампаній, які Союз вів в останніх десятках років. Бо щоб збільшити Союз на 3,000 членів, треба було зорганізувати більше ніж 5,000 членів, тому що — як відомо — певне число членів відпадає кожного місяця від організації через суспензу, вибирання готівки, смерть і т.п. Тому, для заповнення того числа, що відпадає, а крім цього для збільшення ще організації на 3,000 членів, треба було зорганізувати більш ніж 5,000 членів. Досягнення цеї мети продовж одного року являється таким успіхом, якого наша організація не мала вже довгі роки.

Котрі відділи виконали більшу, а котрі меншу працю, а котрі жодної праці не виконали, про те довідаємось з окремого списку, який тепер виготовляється, та який буде проголошений в наступному місяці. Цей список буде, з одного боку дзеркалом великої і наполегливої праці урядників та членів багатьох відділів, а з другого боку він буде теж чорним свідоцтвом крайньої байдужности урядників і членів понад сотні відділів, що були глухі на всякі заклики й просьби та не здобули навіть по одному членові в цій кампанії. Тому урядники таких неактивних відділів побачуть в цьому списку свою вірну відбитку, вірний образ свого безділля та інертности.

Досягнувши кількість 50,000 членів, ми цим закінчили перший етап нашого Союзового організаційного життя, етап, про який мріяли ще Союзові піонірі, та на здійснення якого довелося чекати 54 роки. У 55-тому році існування Союзу ми починаємо другий етап, якого остаточною ціллю повинно бути дійти до сто тисяч членів. Починаємо цей другий етап в цьому переконанні і вірі, що дорогу до наміченої цілі пройдемо скорими кроками, далеко скорішими, як ці, що ними ми досі ступали. До такої віри і переконання маємо добру підставу, що їх нам дають досягнення та успіхи нашої праці, от хочби, за останніх 14 років. Бо в них ми збільшили Союз на 20,000 членів. І як колись забрало 40 років, щоби збудувати Союз з 30,000 членами, то в останніх часах забрало вже тільки 14 років, щоб додати до цих 30,000 ще нових 20,000 членів. Ми могли скоротити цей час головно тому, бо в останніх 14 роках Союз міг рости й розвиватись, не маючи на своїй дорозі цих перешкод, що зупиняли його розвиток в перших десятиріччях його існування. Бо минули вже часи його боротьби з москофільством, боротьби з темнотою, персудами, боротьби за українське ім'я, назву. Минув теж час роздроблювання українського запомогового руху на кілька дрібних частин, на творення кількох українських запомогових організацій. А зокрема минув час різних кріз і реформ, які Союз за час свого існування мусів перходити, та які закінчено щойно 1933 року. Бо по переведенні останньої реформи в роках 1933-1934, Союз став наймодернішою обезпеченевою установою і від цього часу датується його скорий і постійний розвій, його зріст на 20,000 упродовж останніх 14 років. Отже, Союз має тепер перед собою рівний, твердий шлях, по якому може ступати вперед скорим ходом до нових успіхів та нових перемог. І хоч мета зорганізування зпоміж американських і канадійських українців другої п'ятьдесятьтисячки членів може видаватись далеко недосяжною, проте підходячи до неї з перспективи нашої праці і успіхів за останніх 14 років, вона є можливою до досягнення.

Треба тільки віри, запалу і такої праці, яку ми виказали впродовж теперішньої кампанії. Тоді теж мета, яка сьогодні ще видається так далекою, буде досягнена навіть скоріше, як ми сподіємось.

Дмитро Галичин.

„Історична фальсифікація"

В статті Р. Абрамовича, вміщеній у російськім журналі „Социалистический Вестник" (30. липня, 1948 р.), автор розглядає національну проблему взагалі і, між іншим, торкається також українського питання.

Р. Абрамович пише:

„Як часто кожному з нас доводилося чути від українських націоналістів, що їх країна була „завойована" Москвою, що в роки революції їх окрема держава була захоплена большевицькою Росією, що Україна сама не знала большевизму і т. п. Ми всі, сучасники і учасники подій, знаємо, що всі ці твердження є історична фальсифікація. Все, що в роках революції сталося на Україні, було в тій самій мірі плодом внутрішнього розвитку, як і те, що сталося на Московщині".

Автор цієї статті пише, що українські ради (отже і Центральна Рада!) були „советами", що моряки, як підпора большевизму в Петербурзі 1917 р., були в більшості українці, що „компартія України, яка заводила на Україні робітничо-селянську диктатуру, не була привезена з Московщини, а справжнього місцевого походження. Україна була не менше большевицька ніж Росія, а тільки після колективізації селянство України стало в опозицію до большевизму, зовсім так, як і російські селяни, або козаки на Дону".

Можна було б пройти мовчки поуз цю статтю Р. Абрамовича з її оцінкою українського руху від часу революції 1917 р., коли б ми не бачили у автора щирого бажання вияснити собі національну проблему. На жаль, автор повторює давно вироблені в російській пресі „трафарети" щодо оцінки українського національного руху. На цім місці мусимо просто ствердити цілковите незнання основних фактів з історії української революції, яке бачимо в статті Р. Абрамовича.

Насамперед, — твердження автора, що мовляв, Україна не була завойована московським большевизмом, суперечить загально відомим фактам. Для переконливости візьмемо „Записки о гражданской войне" відомого большевицького комісара Антонова, якаго післав Ленін у грудні 1917 р. з Московщини завойовувати Україну.

Що знайшов Антонов на Україні? Неприхильність і ворожість мас української людности до приходу московської „червоної гвардії". Навіть російські большевицькі організації на Україні не бажали розпалювання війни проти Української Центральної Ради з уваги на „особливе положення в Україні в зв'язку з національним питанням" (стр. 55).

В робітничих, вояцьких і селянських радах України большевицька партія була в меншості. Тільки силою полків „червоної ґвардії", приведених з Московщини, удалося російським большевикам запанувати на Україні. Антонов писав про настрій членів большевицької партії на Україні таке:

„Місцеві большевики перебувають у великій нерішучості, шукають коаліції з угодовцями. Не хочуть і не пробують дати яку небудь допомогу нашим відділам".

Советський полковник Муравйов, підлеглий Антонову, писав у лютім 1918 р. після взяття Києва російською „червоною ґвардією", що столицю України здобула **„петербурзька, виборгзька та московська червона гвардія".**

Це факти, які мусів би знати Р. Абрамович, пишучи свою статтю. Ніхто з „українських націоналістів" (цими словами Абрамович означує, очевидно, всіх українців, бо українці від найправніших до найлівіших, включно з деякими групами комуністів, що мали українську національну свідомість, є того погляду, що Москва завоювала Україну) — отже ніхто з політично свідомих українців не твердить, що „Україна сама не знала большевизму". В кожній країні світу є і можуть бути свої большевицькі партії. Питання полягає лише в тому, чи ті партії, самі, без воєнної допомоги Москви, могли або можуть захопити владу в свої руки. На Московщині большевицька диктатура запанувала майже без боротьби. Інші, неросійські або мало російські території, Москва завоювала силою, спираючись також на прихильні собі елементи в цих країнах (Україна, Кавказ, Прибалтика, Сібір, Поволжя, Туркестан і т. . **Без рішального впливу большевицького війська, присланого з Московщини на Україну, большевизм на Україні не міг був запанувати.**

Кожному, ознайомленому з історією робітничого соціялістичного руху на Україні ясно, що у нас, на Україні, перед 1917 роком і після революції большевицька партія не мала впливу. Тут переважав меншевизм (російський, жидівський — „Бунд", українська соціял-демократія). Тому то в „Совєтах" на Україні 1917/18 року і в професійних робітничих союзах ще довше большевицька партія не мала впливу, була в меншості. Тому тільки сила армії, присланої з Москви, завела на Україні диктатуру большевицької партії.

Р. Абрамович твердить, що комуністична партія України не була привезена з Московщини, а була „місцевого походження".

Це твердження Абрамовича також суперечить фактам. Мусимо памятати, що велика частина робітництва України була зайшлого походження, головно з Московщини. Ці були в значній своїй частині прихильниками б о л ь ш е в и зму. Большевицька партія на Україні аж до грудня 1917 року не видавала ні ґазет, ні проклямацій українською мовою, бо **спиралася тільки на російський або на зрусифікований елемент.** Між большевиками люди з українского національною свідомістю **були одиницями:** Скрипник, Затонський, Шахрай, Юрко Коцюминський. До речі, всі вони, так чи інакше, були пізніше зліквідовані за „націоналістичний ухил".

Не сама колективізація 1930 року поставила українське селянство „в опозицію до большевизму": українське селянство і вся народня маса вели боротьбу проти московського окупаційного режиму від 1918 року. Навіть українські комуністично настроєні елементи, брали участь у повстаннях проти російської червоної армії! (Григоріїв, Зелений та інші). Група комуністів-українців — Шумський, Хвильовий, Максимович, а пізніше Скрипник — обстоювали права України на культурну, господарську і політичну незалежність і за те заплатила своїм життям. Чи це тільки „селянська" опозиція? І чи не міг би Р. Абрамович порівняти її бодай з опозиціями комуністів у країнах, недавно окупованих большевицькою Москвою?

Шукаючи між українцями „історичної ф а л ь с ифікації", Абрамович сам став жертвою свого „кривавого дзеркала". Це велика н е д о с т а ч а його статті.

Н. Т.

З. Левинський.

ДУХОВІСТЬ ДРАГОМАНОВА

2)

Реакцією проти рутенства святоюрців було з одного боку москвофільство, що з 1866 р. одверто проголосило клич „Ми не рутени з 1848 року, мы настоящіи Русскіи" („Слово", 1866, ч. 59, стаття „Погляд в будучность"), а з другого галицьке українофільство, що вийшло з нової світської інтеліґенції та з ґімназійних громад. Це був молодий літературний і національно-культурний рух, який стояв на народному ґрунті та був наскрізь перенятий українською н а ц і о н а льною ідеєю. Політика та соціяльно-економічні справи були йому чужі. Проте й воно, головно, під впливом Юліяна Лаврівського та Стефана Качали, що вийшли із святоюрства та вели польонофільську політику, прибрало консервативний характер. „Відчуження обох таборів, як москвофільського так і українофільського, від народу, його життя та інтересів, було повне. І українство народовців (українофілів) і московство москвофілів було чисто теоретичне. Ні основ конституційного знання, ні азбуки економічної та соціяльної науки ніхто не пробував вияснити народові. І це було тоді, коли дома йшли страшні речі. Лихва руйнувала нарід, ліцитації сипались тисячами, лихварські банки розкидали свої павукові сіті, недороди йшли одні за одними, нужда збільшувалась страшенно".[2])

Такий був стан українського суспільства й українства по обох боках Збруча перед виступом Драгоманова, який вніс у громадське життя всеї України просто перелім.

•

Хто був Драгоманів?

Як кожний великий мислитель так і Драгоманів не вискочив раптом наче Мінерва (богиня мудрости) з голови Зевса а переходив у своїх настроях, поглядах, у всій своїй духовості цілий розвиток, цілу еволюцію.

Пізнати її для нас незвичайно важливо. Тільки пізнавши її, зможемо як слід зрозуміти всього Драгоманова, а зокрема його літературні та політичні ідеї і змагання.

Як складалась і формувалась духовість Драгоманова у його дитинстві та у шкільному віці аж до поступлення його на київський університет, про це інформує його сестра, Олена Пчілка, у своїх „Спогадах"[3]), що являються з цього погляду першорядним і незвичайно цінним джерелом.[4]). І не тільки з цього погляду важливі для нас ці „Спогади". Не менш інтересні вони ще й з іншого боку. Згадуючи про те, як духово розвивався Драгоманів у своєму дитинстві, авторка малює нам яскраву картину тогочасного процесу асиміляції в дворянському українському середовищі.

Батьки Михайла були дворяни й козацького походження. Проте „не були вони великими панами". Батько Петро, що студіював разом і з своїм братом Яковом право в Петербурзі, одержав при військовому міністерстві посаду „вченого юриста". Коли ж його брата Якова заслано за участь у забороненому товаристві (Соединенных славян) та за участь у революційному рухові декабристів в Сибір, Петро покинув у 1838 р. Петербург, вернувся до свого родовища на Україні й оселився в Гадячому, де купив собі садибу. Одружився він із дочкою Івана Прокоповича Цяцьки, полтавського дворянина, поміщика середньої руки, що мав свій хутір близько від Гадячого. Батько підпав у столиці царської імперії асиміляції. Мати, напів грамотна людина, зберегла своє українство, яке однак теж підпадало асиміляційним впливам.

„Доглядала нас", пише авторка „Спогадів", „мама при помочі няньок; про духовий розвиток і про початок науки, себто книжної науки, дбає тато".

Авторка подає незвичайно інтересні відомости про „українську течію", що оточувала дітей. Вона пише: „Жили ми в дуже близькому оточенні нашої дворової челяді і взагалі дрібної гадяцької людности. А та полтавська повітова людність у ті часи ще значно більше зберігала українські властивості, ніж пізніше. Можна сказти, що українська течія оточувала нас могутньо; це була українська пісня, казки, все те, що створила українська народня думка, чого держався тодішній народній побут; з усім тим зливалося і наше життя, власне через те, що ми не були штучно відірвані від того всього хатнім вихованням і всім нашим життям".

„Чи можна ж було не знати нам українського слова, коли воно було просто таки нашою рідною, притаманною стихією?" — питає авторка.

Однак із українською течією, з українським словом, каже вона, починала боротьбу московська течія уже з самого початку нашого дитинства. „Можна сказти, вона вдиралася в наше життя із самого нашого народження. Це й бо вона давала нам і нашій рідні йменння: Міша, Ваня, Варя, Оля, — все по московському зразку". (Дальше буде).

[2]) Там же(ст. 4-5.

[3]) Олена Пчілка, „Спогади про Михайла Драгоманова". „Україна", науковий двохмісячник українознавства, орган історичної секції ВУАН, під загальною редакцією Михайла Грушевського. Київ, 1926, книга 2-3. Ст. 38-64.

[4]) Авторка попереджує свої спогади такими словами: „Годиться мені вчинити це (себто вдоволити бажання редакції „України" і написати спогади) — уже з самої вдячности до величної пам'яти мого дорогого брата; він так багато зробив і для мене особисто: коли б не він, все життя моє минуло б зовсім по іншому, дійшло б і на інший шлях". (Ст. 39).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1948 РОКУ.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Вільчацький Перда.
В. 9. Лесик Йосиф.
В. 25. Гайдучок Лев.
В. 38. Бзанчак Гриць.
В. 39. Мацько Андрій.
В. 42. Арендій Розалія А., Саґаш Евген.
В. 44. Бодник Катерина.
В. 45. Бробст Річард А.
В. 49. Вовк Стефан.
В. 63. Волф Франко А., Оресик Юрій.
В. 69. Колтунюк Ірина, Колтунюк Мирослав.
В. 70. Цимбалько Марія.
В. 73. Пашник Евгенія.
В. 85. Костюк Джералд.
В. 96. Василик Анна.
В. 102. Панас Анна, Панас Іван, Онищак Володимир.
В. 113. Шумакер Матвій, Хохла Вілям Л.
В. 120. Витязь Іван мо., Русінко Ольга, Витязь Іван.
В. 124. Весловський Михайло.
В. 125. Костерим Марія, Дмитраш Іванна Л., Струць Татіянна, Бобій Емілія М., Струць Анізя С., Бобій Аделина.
В. 128. Сенків Михайло, Сенків Анна.
В. 132. Сова Павло.
В. 134. Байорас Розалія.
В. 137. Джіновель Маргарета.
В. 142. Мамчак Микола, Гавловська Елизавета, Міськів Вероніка.
В. 155. Шевчук Іван, Гавриш Дорота.
В. 167. Хмелевський Станислав.
В. 171. Раен Володимир.
В. 177. Ґогун Марія.
В. 178. Семчишин Володимир, Семчишин Марія.
В. 194. Кефор Марія, Дусанівська Марія, Косович Стефанія, Дусанівський Іван, Кефор Іван, Голука Олекса, Дусанівський Ярослав, Косович Дмитро.
В. 204. Овчар Текля, Овчар Михайло, Оленик Микола, Оленик Ніна.
В. 206. Карась Катерина, Заяць Петро.
В. 213. Манків Микола.
В. 219. Ґвіздо Ольга, Антошик Теодор, Бемко Юліян Борис.
В. 221. Бобій Вілям Д., Галан Іван, Галан Дорота.
В. 228. Пінкасевич Марія.
В. 238. Осадча Вілям.
В. 247. Ґула Теодор мол., Ґула Катерина.
В. 251. Дарваль Йосиф.
В. 254. Мельник Іван.
В. 266. Михальчишин Стела П.
В. 277. Полсон Марія, Ваганка Дмитро.
В. 287. Чернеґа Росел Г., Костик Стела, Процик Іван.
В. 288. Васильців Ірина.
В. 293. Коромець Іван.
В. 300. Лубей Михайло.
В. 304. Гаврищ Анна.
В. 305. Каделак Іван, Ґарзіо Кармен Дж.
В. 321. Гозиящ Марія, Гозияш Олена.
В. 324. Семеник Зофія А., Захарчук Джойс, Бучко Катерина.
В. 337. Захарків Василь.
В. 339. Морис Іван Р.
В. 343. Озарин Маріянна.
В. 357. Ґошій Катерина, Ґошій Мінія, Ґошій Розалія.
В. 361. Ґлух Анна, Ґлух Петро, Сокач Михайло, Салеська Марія, Ґлух Зенон, Маців Юрій, Салецький Йосиф, Рипянський Іван.
В. 370. Діласкай Йосиф Ф.
В. 376. Фіґура Михайло, Кнуста Ольга, Кнуста Франко С.
В. 379. Біланський Лев А.
В. 384. Макар Михайло мол.
В. 388. Чаплін Стефан.
В. 391. Вітвіцька Олена, Вітвіцький Іван.
В. 403. Волф Павло.
В. 413. Польоций Володимир.
В. 432. Патекевич Михайло, Душній Теодор, Вільчинський Мирослав, Спуняр Михайло, Храпливий Андрій, Качала Іван, Капак Антін, Симчич Іван, Бурий Дмитро, Шманда Роман, Роговський Ілько, Чорній Ярослав, Янушевський Дмитро, Тарчанин Микола, Квасниця Іван, Козлінський Йосиф, Петрик Мирослав, Федунів Микола, Добромильський Федор, Ґаджель Микола, Шманда Володимир, Загорбенський Василь, Рольдич Микола, Керенківський Петро, Андрухів Микола, Сицишин Ярослав, Чорній Микола, Новак Іван, Сікора Петро, Дзіґола Стефан, Красовський Вілям, Хемій Володимир, Валах Анатоль, Заблоцький Михайло, Гошовський Микола, Сагайдаківський Евген, Сагайдаківський Олекса, Короткій Вячеслав, Короткій Віктор, Сагайдаківський Микола, Гончаренко Володимир, Социан Яків, Переймибіда Теодор, Кушнір Петро.
В. 445. о. д-р Кушнір Василь.
В. 446. Тимків Петро, Король Михайло, Бабич Іван, Красіловець Василь, Кузик Володимир, Лисівський Ілько, Гнатишин Олекса, Марич Дмитро, Гулин Василь, Ратич Григорій.
В. 452. Білік Джений.
В. 456. Рогатин Володимир.
В. 458. Зубач Анна, Коберницький Антін.
В. 460. Оліферчук Юрій, Повзун Стефан, Розенюк Михайло, Шестерняк Василь.
В. 464. Музичко Михайло, Юркевич Телма, Івашків Василь, Калита Стефан, Каліш Іван, Курило Петро, Почапський Матвій.
В. 469. Худоба Володимир.
В. 471. Луців Мстислав В. Павленко.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 30. Андрусишин Анна.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 48. Кацаба Володимир О.*
В. 78. Косинський Михайло.
В. 94. Левик Стела, Ґеник Ґлорія Р., Левицький Василь, Липецький Лев, Липецька Анеля, Старик Стефан.*
В. 130. Воробій Анна.
В. 142. Мамчак Юрій.
В. 149. Домбровська Стефанія.
В. 242. Калиґеф Стефан.*
В. 276. Крель Франко.*
В. 330. Миґас Михайло.
В. 348. Юрстовська Марія.
В. 406. Яремчук Іван.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 94. Рудий Данило Г.
В. 168. Пикус Анна.
В. 173. Лопатка Іван.
В. 217. Андрушин Вілям.*
В. 230. Шербін Петро.
В. 246. Надорожна Марія, Онисько Марія.
В. 276. Роман Віктор.*
В. 287. Перій Катерина С.
В. 325. Білаш Марія.
В. 432. Прийма Василь.
В. 458. Шепідзин Микола,* Сорока Дмитро,* Демкович Микола,* Тицький Онуфрій,* Полинський Іван,* Данило Василь.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 102. Івайзен Ольга.
В. 252. Шміґельський Іван.
В. 276. Ґера Катерина, Грицик Михайло.
В. 318. Хрін Ольга.
В. 379. Струць Антін, Струсь Іван.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Уліцький Остап, Уліцький Лидія.
В. 7. Петрунцьо Петро.*
В. 20. Запорожіян Стефан Р.*
В. 25. Борак Олена.
В. 40. Маерська Анна, Тех Теодора.
В. 41. Степаник Стефан.*
В. 45. Шайник Роман.*
В. 78. Шайняк Марія.
В. 82. Зємба Іван.*
В. 86. Шайка Стефан.*
В. 91. Троян Ерл.,* Кріль Іван.*
В. 118. Петруська Олеся, Петруська Іван.
В. 130. Петрик Катерина, Дзюма Микола, Дзюма Стефан,* Чубатий Микола, Петрик Гнат.
В. 135. Клим Верона.
В. 144. Бабяк Михайло.
В. 147. Ґулич Анна, Ґулич Дмитро.
В. 155. Сеґін Олена.
В. 158. Козер Олена.
В. 204. Богачик Константин.
В. 221. Савіцький Михайло.*
В. 234. Павук Андрій.*
В. 258. Булка Юлія.
В. 292. Брич Дмитро.
В. 324. Журибіда Йосиф Д. ст.*
В. 361. Журат Іван.
В. 375. Толочко Мирон,* Толочко Катерина, Толочко Стефан.*
В. 390. Бойко Данило.
В. 414. Погода Олекса.*
В. 432. Савицька Анна, Передірій Стеlан.*
В. 458. Голінка Ернест.*
В. 459. Яковенко Юлія.
В. 468. Гловацька Марія.
В. 473. Михальків Тома,* Ковтун Петро,* Мартиник Марія, Коваль Дмитро,* Бондар Іван,* Білоцерківський Анатолій.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 99. Воляр Теодор.
В. 63. Шостачко Юліян.*
В. 155. Пикус Анна.
В. 161. Роман Віктор.*
В. 177. Перій Катерина, Надорожна Марія, Онисько Марія.
В. 183. Рудий Данило Г.
В. 247. Лопатка Іван.
В. 274. Шербін Петро.
В. 361. Андрушин Вілям,* Андрушин Анна М.
В. 371. Роговський Віктор, Роговська Маргарета.
В. 414. Гомотюк Вілгелміна, Гомотюк Евстахій.
В. 482. Шепідзин Микола,* Сорока Дмитро,* Демкович Микола,* Тицький Онуфрій,* Полинський Іван,* Данило Василь.*
В. 457. Мокринський Леон,* Кувіцький Іван мол.*
В. 473. Прийма Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 102. Івайзен Ольга.
В. 252. Шміґельський Іван.
В. 276. Ґера Катерина, Грицик Михайло.
В. 318. Саюк Ольга.
В. 379. Струць Іван, Струць Антін.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 29. Гривняк Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 21. Любінець Іван.*
В. 31. Костело Франко.*
В. 38. Баран Василь.*
В. 86. Шейка Стефан.*
В. 125. Белеґей Віра А.
В. 135. Клим Тома.*
В. 182. Ґерик Едвард,* Ґерик Вілям.*
В. 206. Борак Едвард.
В. 217. Шкапій Михайло.*
В. 230. Ластик Анна.
В. 352. Момот Беній.*
В. 361. Бабецька Марія, Бабецький Микола.
В. 384. Ґоґіль Антін.*
В. 397. Подгорська Ліліян Дж., Туржанський Григорій, Алден Марія, Туржанська Йосифа.
В. 404. Несавич Марія.
В. 459. Рупа Стефанія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 39. Клюсик Пазя.
В. 59. Гринюк Петро.
В. 94. Кулинич Михайло.
В. 117. Ярема Юлія.
В. 139. Німчук Меланія.
В. 150. Гуска Катерина.
В. 158. Приступа Павло.
В. 163. Лукаш Михалина.
В. 161. Гомзяк Микола.
В. 169. Ястомб Йосиф.
В. 175. Тустановський Теодор.
В. 179. Кокорудз Михайло.
В. 182. Куча Юрій.
В. 204. Баран Теодор.
В. 221. Шпак Михайло.
В. 247. Бінецький Іван.
В. 276. Федусько Пелагія.
В. 283. Даум Іван.
В. 292. Маланяк Михайло.
В. 344. Мілещук Текля.
В. 361. Ярош Іван.
В. 465. Томашевський Олекса.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1948 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	36,621
В місяці серпні 1948 р. принято нових	189
В місяці серпні 1948 р. принято наново	20
В місяці серпні 1948 р. принято з переступ листами	18
В місяці серпні 1948 р. принято з інших кляс	7
В місяці серпні 1948 р. принято зі старого роду обез	—
Разом	36,855
В місяці серпні 1948 р. суспендовано	52
В місяці серпні 1948 р. відійшли з переступ листами	26
В місяці серпні 1948 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці серпні 1948 р. відійшли до нового роду обез.	—
В місяці серпні 1948 р. відійшли зо зворотом у готівці	21
В місяці серпні 1948 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці серпні 1948 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці серпні 1948 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці серпні 1948 померли	22
Разом	129
З кінцем місяця серпня 1948 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	36,726

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А. на $ 250	5
В клясі А.А. на $ 500	78
В клясі В. на $ 750	11
В клясі С. на $1000	166
В клясі В.В. на $1500	5
В клясі С.С. на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500 на $ 500	453
В клясі О-1000 на $1000	302
В клясі О-1500 на $1500	4
В клясі О-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500 на $ 500	5,267
В клясі Р-1000 на $1000	3,955
В клясі Р-1500 на $1500	55
В клясі Р-2000 на $2000	53
В клясі Р-2500 на $2500	7
В клясі Р-3000 на $3000	6

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500 на $ 500	3,945
В клясі Е-1000 на $1000	1,924
В клясі Е-1500 на $1500	51
В клясі Е-2000 на $2000	46
В клясі Е-2500 на $2500	5
В клясі Е-3000 на $3000	9

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250 на $ 250	2
В клясі W- 500 на $ 500	4,630
В клясі W- 750 на $ 750	1
В клясі W-1000 на $1000	3,670
В клясі W-1500 на $1500	42
В клясі W-2000 на $2000	23
В клясі W-2500 на $2500	3
В клясі W-3000 на $3000	2
В клясі W-різні суми	74

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100 на $ 100	3
В клясі Т- 250 на $ 250	161
В клясі Т- 500 на $ 500	3,450
В клясі Т- 750 на $ 750	500
В клясі Т-1000 на $1000	7,586
В клясі Т-1500 на $1500	179
В клясі Т-2000 на $2000	49
Разом	36,726

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Щурко Теодор.
В. 10. Валик Стефан В. мол.
В. 11. Белський Антін І.
В. 14. Жартин Михайло С.
В. 29. Свіній Морійн Н.
В. 50. Фурдин Марія А.
В. 54. Савіцька Елена М., Савіцький Григорій Вм., Пастирняк Вілям П.
В. 59. Монюк Андрій Г.
В. 63. Цеплій Леслій А., Сотник Синтія Л., Бордик Сандра Л., Драч Микола Й., Бордик Сандра Л., Драч Микола Й., Сперл Варвара А.
В. 73. Лободяк Каролина А. Костів Стефан.
В. 85. Костюк Розалія М.
В. 94. Функій Албін Ф. мол.
В. 102. Панас Росел.
В. 109. Корба Іван.
В. 110. Морфій Стефан І., Морфій Айліна Ф.
В. 118. Папінчак Марта.
В. 120. Витязь Володимир.
В. 124. Весловський Давид М.
В. 125. Романів Петро А., Бобій Марія, Медзяк Варвара А., Тимуш Ярослав Р., Лонцький Патрися К., Лонцька Марія А., Лонцька Дайана Дж.
В. 128. Швець Ненсій С., Лукашів Михайло.
В. 142. Мамчак Варвара, Мамчак Микола мол.
В. 147. Ґорсон Ґерій Л.
В. 155. Малайко Стефан.
В. 164. Рудий Катерина М., Пипяк Іван П.
В. 178. Семчишин Любомира, Лефабре Донна М.
В. 181. Топоровська Юлія, Лутіс Петро, Мішанець Павло, Шевчук Тома.
В. 194. Голюка Юрій, Кефор Ігор, Косович Остап.
В. 200. Маргурдт Юрій П., Паращук Іванна.
В. 204. Оленик Евген, Оленик Ніна.
В. 206. Чагарин Іванна С., Герман Кароля Л. С., Вілямс Михайло Д., Ренад Джудит Е., Гардюк Марія А., Гардюк Іван В., Королишин Василь І., Королишин Михайло К., Савер Дженис, Турчак Павло С., Козій Іван М.
В. 210. Сентій Андрій.
В. 215. Левіцька Каролина Дж., Левіцький Джеймс П., Левіцький Іван А. мол., Олексин Марія А.
В. 219. Ландяк Дорота С., Ґвіздо Рута Е., Ландяк Юрій В.
В. 221. Буцяк Григорій В., Слабій Доналд, Слабій Річард, Капустяник Іван Б., Капустяник Марія А., Явор Марилина В., Явор Роналд В., Галан Варвара.
В. 228. Зевізіґ Лувіс В.
В. 230. Олійник Вілям, Олійник Юрій, Олійник Михайло мол.
В. 232. Гаврила Іван А.
В. 238. Бойко Марія Е.
В. 256. Вівчар Джиймс.
В. 262. Геро Ґлорія.
В. 277. Полсон Роберт Л.
В. 287. Шостак Анна, Костик Іван.
В. 289. Головка Ненсій А.
В. 293. Коромець Евген, Коромець Стах.
В. 305. Вітишин Стефан, Дацько Марія.
В. 316. Димко Патрися А., Сипяк Андрій М., Сипяк Павлина К.
В. 324. Захарчук Стефан Л.
В. 325. Гнейда Патрися.
В. 337. Захарків Ольга.
В. 338. Проць Данило Н.
В. 339. Ренберд Лінда М.
В. 342. Кілик Джійна М.
В. 361. Літепло Павло С.
В. 363. Васьків Черіль А., Подскальний Давид Т.
В. 367. Дунлап Розмарія Р.
В. 370. Дарженкевич Карен.
В. 372. Скрутовська Айлійна.
В. 374. Старусько Лев.
В. 376. Кнуста Марія О., Кнуста Франко, Кнуста Іван.
В. 379. Воробець Палагна, Бриловський Роналд С., Пилипів Вілям.
В. 388. Верищак Анна М. П.
В. 414. Ткач Лінда М., Форналь Лоаейна, Карп Надія М. Л.
В. 432. Гук Дайана Е., Павлів Роман, Брода Світлана Л.
В. 433. Москва Анна К.
В. 441. Лисий Олена І., Москаль Павло Й.
В. 464. Купницька Марія, Ништа Стах.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 48. Куцаба Ленард, Куцаба Христина А., Куцаба Едвард П.
В. 94. Липецька Надія, Старик Стефан мол., Старик Михайло.
В. 473. Прийма Богдан.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 217. Андрушин Арлина Г., Андрушин Марія Л.
В. 237. Білінський Іван М.
В. 246. Надорожна Олена, Онисько Роберт М.
В. 432. Преймa Богдан Г.
В. 464. Олійник Роман 2.
В. 474. Возняк Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 93. Бенковська Бренда Дж.
В. 125. Струць Ігор І.
В. 238. Дацько Алберт І.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 1. Уліцька Анна, Уліцький Юрій, Уліцький Ігор.
В. 8. Федків Василь.
В. 11. Кінаш Ірина, Кінаш Ольга.
В. 30. Пек Елизавета Дж.
В. 48. Люліс Олеся, Люліс Дорота, Люліс Евген, Люліс Марія А.
В. 74. Олач Едвард.
В. 78. Ванейчук Володимир.
В. 82. Зємба Іван А.
В. 98. Лабовський Павло.
В. 112. Бачуляк Стефан.
В. 130. Дзюма Джейн К.
В. 179. Чура Тома М., Чура Розмарія А., Чура Лаврентій О., Чура Олена Т., Чура Франко Р., Чура Доналд Е., Гаджеґа Розмарія.
В. 200. Лакуста Лувіс Р., Лакуста Росел В.
В. 230. Ластик Стефан мол., Ластик Ольга.
В. 268. Геґа Стефан.
В. 307. Савіцька Варвара А., Савіцький Теодор І.
В. 317. Дидик Кароля А.
В. 324. Журибіда Евген В., Журибіда Йосиф Д., Журибіда Сузанна К.
В. 338. Фіґель Катерина.
В. 380. Катаринюк Вілям.
В. 390. Кінаш Павло.
В. 402. Лавсон Джералдина Л., Лавсон Джеквелина А., Лавсон Дженис К., Лавсон Тома Д., Лавсон Тод С., Лавсон Вілям Дж.
В. 416. Лисий Катерина.
В. 432. Брицун Мирон.
В. 459. Яковенко Стела.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 130. Стрик Богдан Д.
В. 177. Надорожна Олена, Онисько Роберт М.
В. 361. Андрушик Арлина Г., Андрушик Марія.
В. 371. Паньків Катлина.
В. 375. Біліньский Іван М.
В. 413. Роговський Дмитро.
В. 432. Олійник Роман 2.
В. 473. Прийма Богдан, Возняк Володимир.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 85. Костюк Ярослав.
В. 2. Вільчанська Параскевія.
В. 132. Сова Павло.
В. 155. Гавриш Дорота.
В. 228. Пінкасавич Марія.
В. 247. Ґула Теодор мол., Ґула Катерина.
В. 251. Дарваль Йосиф.
В. 321. Гозияш Олена, Гозияш Марія.
В. 305. Коделяк Іван.
В. 384. Макар Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 47. Подганий Іван В.
В. 93. Бенковська Варвара Дж.
В. 125. Струць Ігор І.
В. 238. Дацько Ілько.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 57. Сташко Олена.
В. 137. Концевич Олена.
В. 163. Савуляк Лев.
В. 238. Чопик Володимир 2.
В. 359. Собон Володимир 5.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1948 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	13,233
В місяці серпні 1948 р. принято нових	134
В місяці серпні 1948 р. принято наново	7
В місяці серпні 1948 р принято з переступ. листами	9
В місяці серпні 1948 р. принято з інших кляс обезпеч.	4
Разом	13,387
В місяці серпні 1948 р. суспендовано	48
В місяці серпні 1948 р. відійшли з переступ. листами	12
В місяці серпні 1948 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	12
В місяці серпні 1948 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	4
В місяці серпні 1948 р. відійшли зо зворотом у готівці	10
В місяці серпні 1948 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці серпні 1948 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці серпні 1948 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці серпні 1948 померли	—
Разом	86
З кінцем місяця серпня 1948 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	13,301

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ший на $500	3,470
В клясі 2-гий на $500	972
В клясі 3-тій на $100	2,441
В клясі 4Р на $ 250	155
В клясі 4Р на $ 500	2,184
В клясі 4Р на $1000	773
В клясі 5Е на $ 250	267
В клясі 5Е на $ 500	2,164
В клясі 5Е на $1000	590
В клясі 6С на $ 500	205
В клясі 6С на $1000	80
Разом	13,301
З кінцем місяця серпня 1948 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	50,027

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за серпень 1948 р. суспендованими, можуть бути приняті нанову в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з виїмком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які *спродовж серпня 1948 р. взяли пе*реступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

Микола Кокольський.

У ЛІСІ

Ідемо в трійку: я, він і його собака. Вона дуже вдоволена їздою. Сидить поза нами і що хвилини піднімається, кладе свої волохаті лапи на нас, заглядає у вічі, пробує лизнути в лице, то знов дивиться на шлях, що бистро зникає під колесами машини.

Довкруги ліс. Куди не глянь, зелене море, схвильоване невисокими пригірками. Сонце кінчає свою денну мандрівку. Воно скочується чимраз ближче до онтих далеких горбів. Зі землі піднімається сиза мряка і затоплює ліси. Контури гір зливаються в одну широку, синяво-сіру смугу.

Звертаємо на вузьку, лісову доріжку. З кущів зайчик. Піднімається на ніжках, насторошує сторожкі вуха і зараз же зникає за безпечною, зеленою занавісою. Навіть не стримуємо машини. Доріжка дещо ширшає і ми пристаємо в затишному місці. Лишаємо машину та ідемо в глибину лісового царства. Собака кілька кроків перед нами.

Ліс неспокійний. З кожної деревини, з кожного куща сиплеться якесь дивне: Цицццц... Здається мені, що на ліси злетіли хмарою якісь дивні птахи і голосно цокотять, неби перекликаються. Потрясаю деревцем. Цикання змовкає, але пташини нема. Сміюся сам зі себе. Таж то не птахи, але дивні комахи з родини сверщків, що так завзято галасують. На своїх невеличких інструментах виграють нескладну мелодію тай порушують лісову тишу. І нагадується мені інший ліс. Ряд струнких смерік, як копули на гуцульській церковці. Вечірне сонце золотить стрілисті верхи. Мовкне остання пташина, ховається в дупло рухлива білка, лягає в гаврі, стомлений цілоденною мандрівкою, пелехатий, карпатський вуйко. І тиша. Як у церкві. Хиба з просоння цвіркне дрібна пташина і соромливо замовкне. І знов тиша. Аж поки сонце зійде, рожеве як маковий цвіт. А тоді тисячними мелодіями піднімається божественна симфонія життя, привіт Даждбогові...

Шукаю своїх давних, добрих знайомих. Шукаю дуба. Коренастого, крісłатого, з кучерявим чупером, як подільський ґазда на своїй ниві. Даремне. Нема його тут, так, як нема подільського ґазди. Тут дуби інші, якісь тирхаті, якісь карликуваті. Ледви котрийсь трохи вихопиться в гору, а вже смерть простягає руки до нього. Сохне його гілля, линяє чуб і він, ще не нажився, а вже мусить вмирати. Камяниста земля для нього мачухою, не накормить як слід. То не подільська земля-мама, що кормить повною груддю своїх дітей, що наливає в їх жили живучої крови. І вони ростуть здоровенні, плечисті, розложисті, сотні літ. Шукаю лісового парубійки, бука. І того нема. А памятаю їх, струнких, як верховинські леґіні, з ясною, гладкою корою. В ту пору вони вже закосичуються золотим листом. Шукаю лісової красуні-ялиці, високої, з рівно розчесаним чатинням. І її не находжу. Тільки дрібні, тирхаві смереки і сосни нагадують їх породисту посестру на далекій землі. Нема й білої берези, з розпущеними, довгими косами. Ні кучерявої верби не можу найти, що то її скучерявили дощі вітрові, тучі громові. Тільки лісові чепурини яворі і клени простягають до мене гілля з лапатим листям. Витайте земляки! Чи глибоко вросли ви в новий ґрунт? Чи виростить він вас такими, як ваші побратими у далекій та близькій нам землі?...

З недалеких кущів пурхає якась більша птаха і летить в глубину ліса. То наша собака сполохала її. Темніє. Час повертати. Десь недалеко шелестять кущі. Собака кидається туди. По хвилі чуємо дивні звуки: ніби захриплий, тихий лай собаки. То олень. Його полошать наші кроки і він утікає в лісовий гущавник, гавкаючи з переляку. Ждемо кілька хвилин на нашу собаку. Повертаємо. Ліс тоне щораз більше в нічній темряві.

СОВЄТИ ДОМАГАЮТЬСЯ РОЗЗБРОЄННЯ ТА ЗАБОРОНИ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

Париж, 26 вересня. На вчорашній пленарній сесії Генеральної Асамблеї ОД совєтський представник Андрей Вишинський говорив про совєтське становище в міжнародній політиці. Його промова мала, як звичайно, виключно пропагандивний характер та повністю противорічила совєтському практичному поступуванню. Вишинський домагався зменшення зброєнь та редукції військ до одної третьої частини теперішнього стану протягом одного року, як теж міжнародної заборони атомової зброї. Всі ці справи раніше розбилися власне через совєтське становище.

Поновлена чинність Ку Клакс Клена

23 липня цього року відбулася в Стон Мавнтен, Джорджія, демонстарія Лицарів Ку Клакс Клена — тайної організації, звязаної з рухом за „вищість білих" та іншими проявами расової й релігійної нетерпимости. Палав великий вогняний хрест, приймалися нові члени, „Великий Визард" говорив про заснованнь нових своїх організацій та пророкував, що „потече кров вулицями", як буде переводитися в життя програма президента Трумана про громадянські права.

Цікаво вглянути в історію цеї організації, що виникла на півдні після Громадянської Війни. Хоч краева організація Ку Клакс Клена не раз була розвязана, проте продовжувала своє існування в різних стейтових „союзових" та „фронтових" організаціях. Сьогодні вона є правдоподібно найсильніша в стейті Джорджія, хоч чимало мешканців того стейту є завзятими противниками її. Під проводом губернатора Елиса Арнала ця організація була поставлена в 1946 році по-за законом. Проте демонстрація, що відбулася в липні цього року, не зустріла перешкод.

Коли К.К.К. був заснований вперше, в 1865 році, він був ніби продовженням повстання. Програвши війну, деякі мешканці південних стейтів перенесли свою боротьбу в підпілля, змагаючися перешкодити ніграм користуватись їх конституційними правами. Вони старалися підтримувати й розпалювати ворожнечу поміж „бідними білими" та ніграми, аби зберігти надалі відсталу господарську систему півдня. Оскільки бідні білі люди почали розуміти, що вони мають фактично ті самі господарські інтереси що й нігри то К.К.К. звернув особливу увагу на поширення й роздування упереджень з часів невільництва. Замасковані члени К.К.К. не допускали нігрів до голосування, стримували біле населення від економічної співпраці з ніграми.

З 1920-х років К.К.К. нападав не тільки на нігрів, але також на жидів, католиків та чужинців. В стейтах Огайо, Індіяна, Іллиной, Ню Йорк та Ню Джерзі, так само як і в південних стейтах, ця організація була попередницею руху „стовідсоткового американизму". Нічні верхівці, палаючі хрести ширили страх як між ніграми, так і між білими. Брошура, видана року 1024, під заголовком „Катехизм і Співанник К.К.К.", містить таку заяву: „Це не є по амерканськи привозити чужинців з найгірших частин Европи, аби вони працювали за пів ціни замісць американців. Власне це є причиною, що викликае багато страйків". В цей спосіб К.К.К. пояснював ті труднощі, що виникали в наслідок зміни виробничої системи, складаючи вину на імігрантів.

В тій самій брошурі говориться і про відношення Клена до римо-католицької церкви, яка мовляв, має найгіршу історію, бо „її війни, вбивства . . . неморальність, зрада робилися в імени релігії і тими, хто видае себе за єдиних заступників Бога на землі".

Цілком природно що в 1930-х роках Клен співпрацював з націстичним Бундом та іншими організаціями, які старалися розбити американську едність, нацьковуючи одну груяу проти ругої. Яскравим прикладом такої співпраці можуть бути спільні сходини, влаштовані Кленом та Бундом в Кемп Норленд, в Ню Джерзі. Чимало „приятелів" Клена пізніше засуджено за підбурювання.

Ку Клакс Клен пристосовує пропаганду ненависти до певного часу та обставин. Тому недивно, що в останніх часах предметом його нападів є робітничі юнії, які стараються обеднати робітників півдня — як білих, так і нігрів — для боротьби за кращий рівень життя.

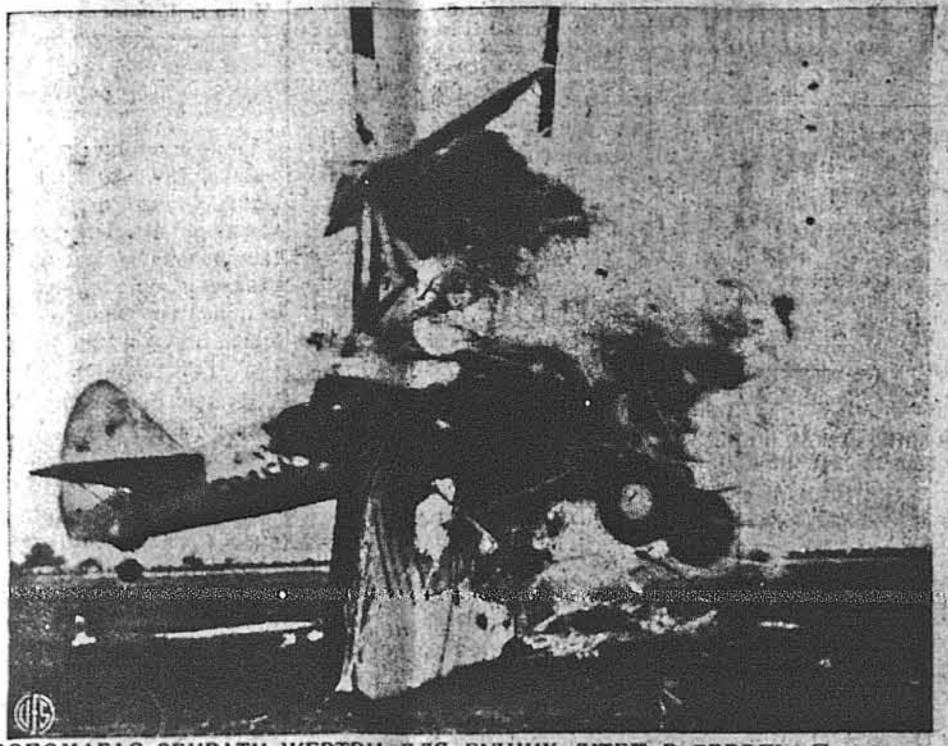
Сьогодні К.К.К. вважається, навіть в південних стейтах, небезпечним, з яким громадяни повинні боротися всіма можливими, законними способами. В Майямі, Флорида, прихожани звільнили свого пастора зі своєї церкви за те, що він дозволив членам К.К.К. в їх костюмах з закритими головами, відвідувати службу. Стейт Вирджінія уневажнив чартер К.К.К. за неплачення реєстраційних податків. Легіслятура стейту Іллиной недавно ухвалила дослідити діяльність Клена. Згідно з законами про громадянські права в стейтах Ню Йорк та Ню Джерзі, ця організація там розвязана. В Атланта, в стейті Джорджія — фортеці К.К.К. — один член організації недавно був засуджений на найвищу можливу кару за брутальне побиття двох ветеранів. Два повіти в стейті Джорджія фактично уневажнили К.К.К., вимагаючи дозволу на демонстрації.

Ку Клакс Клен часто мішав ся до політики. Не так давно намагався не допустити нігрів до попередних „білих виборів", влаштовуючи ще до виборів демонстрації, аби налякати виборців. В місті Райтсвил, в стейті Джордія, їм пощастило настільки, що ні один з нігрів не відважився голосувати, але свідомі громадяни, часописи та урядові установи не допустили до інших плянованих демонстрацій. На недавній конвенції партії захисту стейтових прав в Бирмингемі, Дж. Б. Стонер — голова К.К.К. в стейті Тенесі — пропонував прийняти додаток до конституції, яким було би заборонено бути жидом в Злучених Державах, а винних карано смертю.

Не тільки окремі особи, але також чимало організацій в південних стейтах виступають проти К.К.К. Серед них є дійсні ліберали, які стоять за рівні права для всіх. Але є й такі, для яких терор, що ширить К.К.К., дає добрий матеріял для критики відносин в південних стейтах. Вони хотіли би зберегти перевагу білих на півдні, але не способом стародавних, замаскованих людей, чинність яких нагадує недавні легіони чорних та бурих сорочок в Італії та Німеччині.

Точно неможливо встановити сьогодні, скільки є членів Ку Клакс Клена, хоч „Великий Визард" говорить про величезну кількість. Одне можна сказати, що недавні сходини в Стон Мавнтен були найбільш чисельними за останні двадцять років, правдоподібно тому, що пропозиція президента Трумана про громадянські права викликала сильний спротив. Крім того в Джорджія і Алабама засновано нову групу, яка ще більше виразно і відверто проповідує ненависть ніж „офіційний" К.К.К. Всі вони завзято стараються зберегти й затримати вмираючу систему. Але свідомі громадяни є проти них.

Загальна Рада.

ДОПОМАГАЄ ЗБИРАТИ ЖЕРТВИ ДЛЯ БІДНИХ ДІТЕЙ В ЕВРОПІ.—Перед нами літак, що вдарив у дерев'яну стіну. Це виглядає на зудар і нещасливий випадок. Одначе так воно не є. Це тільки видовище, яке виконує летун Тамі Вокер, що служив у часі війни в Китаю, щоб таким чином притягнути більше людей на летунські злети, з яких дохід призначений на допомогу бідним дітям в Европі. Картина знята на летунські полі в Скрентон-Вилкс Бері, Пенсилвенія. Такі видовища відбуваються по цілій Америці й з тою самою ціллю.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаете.

За листами чи дресами від скитальників прохаемо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,225 Бабич Петра (був при амер. армії в Німеччині) від Захарченко Петра.

16,226 Рідних дядьків з Київської области м. Християнівки та знакомих від Жолонковський Олександера.

16,227 Петрух Михайла, Філяс Михайла з с. Черчик і Рогізно (Яворів) від Дрофяк Михайла.

16,228 Кусяк Марії тети з с. Бринці Загірні (Бібрка) від Кусяк Михайла с. Михайла.

16,229 Кліментев Дмитра Василевича від Дакал Іляріона.

16,230 Бобер Анни, Личатин Марії з с. Дальови (Сянік) від Судія Анни д. Івана і Теклі.

16,231 Сторожинський Михайла з с. Миколаева (Жидачів) від Петрів Ольги з дому Довгань.

16,232 Котович Василя Михайловича від Котович Олексія.

16,233 Вітрук Івана з с. Ізидирівки (Жидачів) від Трубич Василя.

16,234 Милічок Дмитро, Ярема Петра з с. Горчановичі (Самбір) від Старобрянський Івана.

16,235 Хомякович Михайла та знайомих з с. Тисовець (Лісько) від Хомякович Петра.

16,236 а) Айтович Анни, Івана і Катерини з с. Корманич (Перемишль) від Барон Григорія.

16,236 б) Коробка Марії від Кіндзера Касі з с. Корманич (Перемишль).

16,237 Лівіцька Марії о. Дрогомирецького, о. Лотовича, д-ра Сіменовича від рідні пок. о. Онуферка Онуферко Евгенії.

16,238 Данчак Прокседа з с. Медика (Перемишль) від Сіренко Казимири з дому Голінська.

16,239 Рідних і знайомих з с. Лагодів (Перемишляни) від Гальчак Михайла.

16,240 Рапач Михайла з с. Михновець від Грицик Івана.

16,241 Тети з дому Куликовиц знакомих з міста Жовкви від Завадка Станислава.

16,242 Кормило Анни з м. Хоросткова (Копичинці), Кормило Михайла с. Грицька від Підвисоцький Василя с. Івана з с. Говилів Великий (Теребовля).

16,243 Турчин Павла з с. Ятка) від Турчин Петра с. Івана і Марії.

16,244 Колодій Федора з с. Ніща (Зборів) від Колодій Івана.

16,245 Калина Теклі з дому Фаріон з с. Іщкова (Підгайці) від Швець Івана брата.

16,246 Кухар Марії, Гриців Параскевії від дочки Оліярника Івана Романик Анни з с. Воля Баранецька.

16,247 Мех Михайла від дочки Мех Івана зам. Мацконіс Палагії.

16,248 Дюрий Микити з с. Бобирка (Турка н. Стрием) від Пшенийка Анни зам. Іванюк.

16,249 Подиряк Кирила з с. Іванівка (Херсонщина) від Гордієнко Олексія с. Данила.

16,250 Вільчик Василя і сестри Маркович Галини з с. Верховля Мала (Новий Санч) від Вільчак Михайла.

16,251 Ваврін Мирона з с. Берестани Макарські Леона з с. Глибока (Самбір) від Маркус Льва з с. Ракова (Самбір).

16,252 Стукало Миколая с. Миколи від Стукало Марії Петріни з м. Киева.

16,253 До українських бездітних супруж, допоможіть молодому Українцеви виїхати зі скитальщини Кривулич Мирославови.

16,254 Барбарич Івана с. Михайла з с. Дубова (Нов-Городок), Вибиранець Марії д. Григорія з дому Корнієв з Пінська, Сомік Марії д. Григорія від Барбарич Семена с. Василя.

16,255 Іськів Ксені з дому Литвин з с. Закомаря (Золочів) від Литвин Івана.

16,256 а) Захарчук Теодора від Захарчук Степана с. Петра з с. Цвітова (Бучач).

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa

ТАРЗАН, ч. 1936. Ультимат розбишаки.

Коли Тарзан зблизився до великої печери, він пізнав паркан з сталагмітів. Він попав на стовп, на якім ще висіла його вужалка з трави.

Він спокійно почав лізти вгору, аж тут цілий Вавилон голосів дався чути з другої сторони.

Коли він вже добився вершка, малпочоловік побачив Гідзела й Неду, а проти них ішли до печери наймані невільники і їх плінники.

Пірат наставив свій меч до боку дівчини і сказав до них: „Присягніть, що я дістану свобідний вихід з цеї долини, а то Неда згине!"